

TERMÍN: 01.09.2021

xx25936xx
Recenzia B
Ivana Studená
ivana.studena@savba.sk

*Prosím nezasahujte do tejto tabuľky*RECENZENT/KA (meno a priezvisko, pozícia, inštitúcia): **Ivana Studená**NÁZOV MATERIÁLU: **Čo sa počas praxe naučíš, počas práce zúročíš**TYP VÝSTUPU*[1]: **Analýza**

(pri spoločných výstupoch uviesť aj typy individuálnych vkladov):

ANALYTICKÝ ÚTVAR, REZORT: **Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR - Inštitút sociálnej politiky**AUTORI/KY: **Juraj Petráš;**

SPOLUAUTORI/KY: - - ; - - ; - - ; - -

RECENZNÝ FORMÁT*[2]: **2****PRIPOMIENKY:**

P.č	Pripomienka sa vzťahuje k (strana, odsek):	Text pripomienky*[3]	Odôvodnenie pripomienky	Vysporiadanie sa s pripomienkou*[4]
1	úvod	Odporúčam niekde pridať text alebo graf o kontexte výdajov na AOTP na Slovensku v porovnaní s OECD alebo EÚ a v tom prípadne podiel výdajov na túto cieľovú skupinu	Aj vzhľadom na širšie publikum pre komentár mi chýba kontext a východiskové stanovisko ku tvorbe politik zamestnanosti a špecificky AOTP - AOTP sú vo veľkej miere účinné, najmä tie s prvkom vzdelávania ako je AP (prax patrí	Pridaný celý prvý odstavec na strane 2, ktorý hovorí o kontexte výdavkov Slovenska a EÚ na AOTP. Tiež spomenuté, že absolventská prax môže byť považovaná za

			do formy učenia sa/adult learning) a k tomu je dobré pridať dôkazy z dát: teda že napriek tomu že AOTP sú na SK všeobecne vnímané pozitívne, tak výdaje na AOTP sú v porovnaní s inými krajinami EÚ/OECD veľmi nízke. Tiež by bolo dobré spomenúť že AP je forma CŽV – neformálne vzdelávanie.	celoživotné vzdelávanie na strane 2 v druhom odstavci.
2	s.2, p.6	Navrhujem vypustiť alebo pretextovať: Otázne však je, nakoľko je účasť na tomto opatrení pre mladých UoZ atraktívna.	Nie je mi jasná relevancia kritéria atraktívnosti (ani prečo ho uvádzate a nijako nedefinujete), navrhujem preformulovať. Naznačujete substitúciu, pri takejto analýze nemáte k tomu dáta, navyše nevidíme ako simultánne tieto programy bežia a tiež nie je zrejmé ako sa tieto programy implementačne tvoria. Ale v zásade platí, že opatrenia ako AP majú podporiť prechod na trh práce alebo sprostredkovať prax (účastníci získavajú zručnosti ktoré v slovenskom systéme formálneho vzdelávania nedostali a chýbajú im pre zamestnateľnosť atď). Práve rôznorodé príležitosti/programy majú väčšiu šancu reagovať na rôzne individuálne potreby a tiež regionálne/miestne špecifiká trhu práce, ktoré ovplyvňujú účasť uchádzačov na daných programoch. Spomínate rozpočet a že nebol využitý, ale neuvádzate nič	Vypustenie danej vety. Preformulovanie a pretextovanie celej pasáže o atraktívnosti absolventskej praxi. Ponechané tvrdenie, že boli v ponuke aj iné AOTP pre túto cieľovú skupinu a doplnené vysvetlenie prečo napríklad účasť na NP Praxi k zamestnaniu predstavuje pre mladých UoZ väčšiu finančnú motiváciu a lepšiu pracovnú skúsenosť ako účasť na absolventskej praxi. Či bol tento národný projekt pre mladých UoZ

			o tom ako sa rozpočty určujú (teda aj niečo asi vieme alebo aspoň tušíme ale ak to chcete spomenúť je treba pridať informáciu ako sa tie programy konštruujú a na to v tomto komentári nemáte priestor).	atraktívnejší ako absolventská prax už nechávam na posúdenie čitateľa.
3	Graf 1, strana 3	Dalo by sa doplniť aký bol počet evidovaných UoZ počas tohoto obdobia?	Slabá výpovedná hodnota, dalo by sa doplniť aký bol počet evidovaných UoZ p? Vhodné by bolo doplniť aj grafické zobrazenie ako sa v daných rokoch vyvíjali AOTP pre túto cieľovú skupinu, teda čo bolo súbežne k dispozícii pre danú skupinu UoZ.	Počet evidovaných UoZ v tomto období klesal, avšak ani zďaleka nie tak radikálne ako počet UoZ zaradených na abs. prax. V grafe nie je priestor na doplnenie počtu UoZ.
5	s.6, p.3	Preformulovať interpretáciu „rizikom daného nástroja je zneužívanie absolventa školy ako náhrady za zamestnanca v pracovnom pomere...“	Neodporúčam interpretovať ako možné zneužívanie, k tomu nebola spomenutá „evidence“ a cieľom AP je poskytnúť UoZ získanie zručností na pracovisku, nie vytvorenie pracovného miesta. Ak takúto prax súkromný zamestnávateľ poskytuje dlhodobo (teda rotuje) môže to byť pozitívny príklad, s tým že nemá reálne voľné pracovné miesto (AP nie je nástroj na vytvorenie pracovného miesta). Praxujúci študenti sú pre zamestnávateľov, ktorí nemajú voľné pracovné miesta záťaž, niektorí to robia ako súčasť spoločenskej zodpovednosti atď. Zneužívanie, ako ho definujete, je tiež	Nebola to moja formulácia, ale citát z vyhodnotenie AOTP od Ústredia PSVaR. Celý citát však vyhodnený. Odstavec preformulovaný a formulácie „zneužívanie“, „menej efektívny z pohľadu úradu“ tiež vyhodnené. Tvrdenie, že je to pre zamestnávateľov výhodné však ponechané. To je jednoznačné, keďže nemajú žiadne náklady.

			možné, osobne si nemyslím, ale ak áno tak treba doplniť kvalitatívny prieskum na úrovni účastníkov, prípadne zamestnávateľov.	To, že s absolventmi po skončení praxe neuzatvárajú pracovné zmluvy nehodnotím, len konštatujem čo vyšlo z dát.
6	s.9, p.2	Pretextovať.	Toto sa mi zdá ako príliš silná interpretácia bežnej vlastnosti ekonometrických analýz. Navyše pri použití tejto metódy je to tvrdenie nezmyselné, keďže základným princípom tejto metodiky je predpoklad simulovanej kontrolnej skupiny porovnateľných ne-účastníkov. Použitá analýza nepredpokladá žiadny behaviorálny model, ale kontrafaktuál, ktorý bez teoretického modelu umožňuje porovnať správanie dvoch skupín jednotlivcov. Rozdiel v účinnosti môže byť vysvetlený inými individuálnymi faktormi ale nie výlučne. Ak sa používa argumentácia nepozornovaných charakteristík, ktoré ovplyvňujú meraný výsledok, tak je potom otázne, či prezentovaná analýza je vôbec interpretovateľná.	Vďaka za upozornenie na zle naformulovaný text. Celý odstavec nakoniec vyhodnený, keďže bol použitý aj v zlom kontexte.
7	s. 10, p.1	Pridať podobný indikátor na účastníka pri iných opatreniach, aspoň spomínané opatrenie Praxou ku zamestnaniu alebo aj iné AOTP pre túto cieľovú skupinu.	Bolo by dobré porovnať indikátor „náklady na jedného zamestnaného účastníka“ s podobným vyčíslením čistých nákladov na účastníka pri iných opatreniach, inak je	Pridanie podobného indikátora pre iné opatrenia, napr. „náklady na jedného zamestnaného

		<p>Nemá to byť <i>čisté náklady na jedného zamestnaného účastníka</i> namiesto <i>náklady na jedného čistého zamestnaného</i> účastníka?</p>	<p>takáto absolútna hodnota pre širšiu aj odbornú verejnosť málo výpovedná. A mohlo by byť dobré zdôrazniť že návratnosť je tu počítaná v krátkom časovom horizonte, pričom aj z citovaných prác vyplýva efekt na že zamestnateľnosť je vhodne sledovať na dlhšom časovom úseku.</p>	<p>účastníka“ si vyžaduje vyčíslenie čistých nákladov na účastníka na čo je potrebné vyčíslenie čistých efektov opatrenia pre iné opatrenia. Na to je potrebné vykonanie ďalších analýz AOTP. V budúcnosti takéto porovnanie rôznych AOTP určite plánuje zverejniť.</p> <p>Formulácia „náklady na jedného čistého zamestnaného účastníka“ síce znie zvláštne, avšak účelom je upozorniť na to, že sa v tomto prípade hovorí o osobe, ktorá sa zamestnala práve vďaka účasti na danom opatrení, preto „čistý zamestnaný“.</p>
8	s. 12	<p>Vyhnúť sa odporučeniam ktoré konkretizujú implementačný rámec.</p>	<p>Odporúčania sú konkrétne a smerujú na dizajn opatrenia, ale nie sú založené na prezentovanej analýze. Ja vnímam priestor pre odporúčenie v zmysle: udržať tento nástroj, je lacný efektívny, informovať</p>	<p>Odporúčania sú čiastočne zmiernené. Cieľom analýz Inštitútu sociálnej politiky je okrem iného práve definovanie</p>

			verejnost' o tom, že je v poriadku ak ho využijú len niektoré sektory.	odporúčaní na zmeny politik/opatrení trhu práce.
9	s. 12, p. 2	Vypustiť alebo doplniť.	Toto je nejasné, čo sa myslí pod „rozšíriť“. Tento nástroj je dostupný pre všetkých zamestnávateľov (alebo nie?). T, že ho niektoré sektory nevyužívajú, analýza nepokrýva. Je pravdepodobnejšie, že sú to efekty nedostatku ponuky práce v slabších regiónoch, a sektoroch. Nevidím dôvody na ďalšie zásahy. Ak existuje takýto záujem, bolo by potrebné to lepšie obhájiť.	Áno, nástroj je dostupný pre všetkých zamestnávateľov, ktorí splnia podmienky, preto nahradený pojem „rozšíriť“ za „podporiť“. Podporiť spoluprácu s inými zamestnávateľmi ako verejná správa, pretože mali o čosi lepšie výsledky.
10	s. 12, p. 4	Vypustiť alebo významne doplniť argumentáciu v texte.	Toto z analýzy nevychádza. Neporovnávali ste dve opatrenia. Prečo dorovnanie voči inému porovnaniu? Ak áno, tak by to niekde malo v texte analýzy byť podložené dátami. Naznačujete, že existuje substitučný efekt medzi dvoma opatreniami, ale nie je to doložené dátami (stačila by deskripcia). Navyše nevidím v takej substitúcii problém, jedine že by to bol creaming, teda že do PkuZ by vyťahovalo UoZ s lepšími predpokladmi a boli by ďalej zvýhodňovaní atď. Porovnanie dvoch opatrení by mohol byť zaujímavejší námet pre takýto komentár.	Naznačenie substitúcie iným AOTP vyhodené. Národný projekt Praxou k zamestnaniu už v odporúčaníach nijako nespomínam. Odporúčanie je v tejto chvíli čisto v kontexte toho, že efekt účasti na opatrení je podľa analýzy pozitívny a preto navrhujeme účasť na praxi zatraktívniť vyšším príspevkom ako je 130 eur.

11	S12., p.5	Vypustiť toto odporúčanie	Toto nie je podložené odporúčanie. Bol by to veľký zásah do celého opatrenia a výrazne by tým pravdepodobne narušil jeho dostupnosť.	„Zvážiť“ je veľmi jemné odporúčanie. Pracovný pomer by bol pre absolventov atraktívnejší.
----	-----------	---------------------------	--	---

CELKOVÉ HODNOTENIE (recenzent/ka vyplní túto časť po vysporiadaní sa s pripomienkami analytickou jednotkou):

Pripomienky boli dodatočne skonzultované s autormi (najmä 5, 9,10,11) a následne autormi upravené a zapracované. Autori taktiež vhodne doplnili kontextové informácie a grafy.

[1] Výber medzi: 1. analýza (komplexný analytický materiál s návrhmi konkrétnych systémových opatrení); 2. komentár (rozsahovo menší analytický materiál venujúci sa konkrétnemu čiastkovému problému); 3. manuál (metodické usmernenie vyplývajúce z potreby zjednotenia procesov a postupov v konkrétnej oblasti).

[2] Formát 1 pre komentár/manuál (2 recenzenti bez povinného odborného workshopu); Formát 2 pre analýzu (3 recenzenti a povinný odborný workshop).

[3] Do tabuľky značiť pripomienky zásadného metodologického a obsahového charakteru (nie štylistické či gramatické opravy).

[4] Vyplní analytická jednotka: pripomienka bola akceptovaná / pripomienka nebola akceptovaná a zdôvodnenie / pripomienka bola čiastočne akceptovaná a zdôvodnenie.